

„Slovenski Gospodar“ naših junakov najljubši prijatelj.

Naš somišljenik Jakob Rom, doma iz St. Jurija ob juž. žel., nam piše dne 18. julija z ruskega bojišča:

Zelo sem se razveselil, ko sem po dolgem času dobil spet „Slovenskega Gospodarja.“ Zdelo se mi je, kakor bi me prišel obiskat moj dobri zvesti prijatelj in mi prinesel pozdrav in novic iz domovine. Ni ga lista, ki bi bil tako priljubljen pri svojih čitateljih, posebno pri vojaki, kakor je „Slovenski Gospodar.“ Tukaj ga komaj pričakujemo in ko pride, tedaj pa roma iz roke v roko, dokler ga slednji ne prebere. Stariši, le pridno nam ga naročajte!

Nikar si ne mislite, dragi bralci, da smo mi tukaj žalostni in otožni. Ne, tega ni pri nas. Pač pa smo veseli in korajžni; imamo tudi godbo, ki nam včasih kako veselo zagode. Res mnogo hučega moramo včasih prestati, mnogo dolgih maršev, slaba pota, deževno vreme, itd., ali Slovenci vse z veseljem prenašamo, samo da bi rešili našo domovino. Kosmatega Rusa bomo kmalu spravili v dolgočasno Rusijo, saj je povsod tepen. Kamorkoli se obrne, povsod jih dobi od naših junakov po grbi in vedno beži, kakor bi ga bilo sram njegovega poraza. Artilerijo ima sedaj večinoma zelo slabo in moštvo še slabše. Strelja na vsak sum in kar cele salve. Razume se, da tudi včasih katera krogla zadene, ni čuda, saj pravijo, da tudi slepa kokoš včasih zrno najde. Pa ta hudoba ima večidel same dum-dum-krogle. Pa naj jih ima, kolikor hoče in naj strelja, kakor hoče, ker poguma našim fantom ne odvzame. In s kakšnim veseljem in „hura“-klici se zaženejo naši fantje na sovražnika in tedaj mu ne preostaja nič drugega, kakor da z velikimi izgubami zbeži. Tako je torej s to vojsko.

In morda boste vprašali: Kako pa je kaj vaše duševno stanje, ali kaj molite? Hodite k sv. maši? — Da, dragi prijatelji, to je res, da k sv. maši ne moremo, ali molimo pa kolikor kateri more in kakor razne okoliščine pripuščajo; saj druge pomoči ni, kakor da se k Bogu in Mariji zatekamo. Saj sem že sam skusil pomoč Marijino. Bilo je neko noč, ko je bil spopad med našimi in Rusi. Krogle so žvižgale goste kot toča in tedaj sem se izročil v varstvo Marijino in ravno tako se mi je zdelo, kakor bi me Marija s svojo lastno roko varovala. In glej! Več mojih tovarišev je padlo, meni pa se ni nič hudega zgodilo. Prepričan sem, da kdor se k Mariji zateče, je gotovo uslišan. — Saj ona je naša mati, ki nas ljubi in nam rača pomagati. Le radi se k njej zatekajmo po pomoč in tolažbo! Torej z Bogom in Marijo za slovensko domovino! Srčen pozdrav!

Pet bratov v vojski.

Henrik Ortan iz Hoč pri Mariboru nam piše dne 17. julija s severnega bojišča:

Odkar je zadonel vojni klic po državi, so kmetje in rokodelci zamenili svoje orodje s puškami in topovi; da branijo domovino. Poslavljal se so žene in matere od svojih in jih blagoslavljal. Takrat se je tudi naša blaga ljubljena mati poslavljal od svojih tako ljubečih sinov. Eliza Ortan v Gornji Hoči je dala za brambo domovine pet sinov. Dva: Franjo in Karol, sta žalobno ujeta v Sibiriji. Trije: Ivan, Leopold in Henrik, pa se nahajajo na bojnem polju. Starejši izmed peterih bratov, Henrik, se že tri mesece nahajam v bojni črti, a Bog me je še dosedaj obvaroval smrti. Sovražnika zmiraj porivljamo nazaj in ne bo več dolgo, da bo vržen preko meje. V to pomoči Bog! Kar je moje oko dosedaj videlo, ni približno tako lepe zemlje, kakor je Slovenija. Rečem vam, da je ni domovine, ki bi bila tako krasna, kakor je zelena Spodnje-Stajerska. A to je v prvi vrsti pripisati našim delavim in razumnim kmetom, ki so izvrstni gospodarji. Pozdravljeni slovenski rojaki, stajerski znanci in prijatelji, posebno pa Hočani, od prvega do zadnjega, Bog vas živi še mnoga leta! Na veselo svidenje! Henrik Ortan.

Slovenci v boju s Črkezi.

Franc Dolenc od St. Lovrenca na Dr. polju, piše g. kaplanu:

Velečastiti! Kako vam kaj gre doma? Meni gre sedaj dobro. Zadnji teden smo sicer imeli hude boje, pa, hvala Bogu, vrgli smo Rusa na celi črti nazaj, tako da ga bomo kmalu popolnoma izgnali iz našega ozemlja. Naš tretji bataljon je bil pohvaljen, ker smo Čerkeze pregnali iz zelo važne postojanke ter uplenili eno strojno puško, ki so jo imeli postavljeno na visoki hiši. Čerkezi so napol divji narod iz Azije. — Najbolj primanjkuje Rusom artilerije, kar je pa ima, pa ni dosti vredna. Mnogo strelcev ne eksplodira, sicer pa je za nas boljše, da ne. „Slovenski Gospodar“ tudi priroma v več iztisih k nam ter ga, kar po vrsti beremo v strelskih jarkih. Pozdravljeni ter na veselo svidenje, ako Bog da in Marija!

Smrt nas je izbrala.

Naš znanec Dragotin Novak, doma iz Strožje vasi pri Ljutomeru, piše dne 12. julija našemu uredniku:

Samo še nekaj dni nas loči, ko bomo obhajali obletnico ločitve od dragih domačih. Bilo nas je lansko leto kot listja in trave, da vlak skoro ni mogel sopeti z nami mi proti Spielfeldu. Vrnitev pa bo drugačen! Marsikatera družina bo zastoj pričakovala, zastoj plakale po ojetu, žena po možu, katerega več ni, ampak krije že hladna tuj zemlja njegove junaške prsi. Že je bilo v „Gospodarju“ poročilo o padlem našem tovarišu in rojaku Belec. K temu še dodam nekaj podrobnosti.

Padli tovariš se je neprenehoma 10 mesecev nahajal v strelskih jarkih ter se junaško boril, tako, da je bil pri celem 87. pešpolku zelo priljubljen. Dne 14. julija, ko smo podili Moskale proti severu, si je naš Emerih kopal z lopato luknjo v zemljo, da bi se lahko obvaroval sovražne krogle, ali usoda mu je bila neusmiljena. Ko je prišel dolo, je prifrčala krogla ter ga zadela ravno v srce in junak je padel... Dragi stariši! Ne žalujte po vašem dragem ljubljencu! Padel je junaške in lahke smrti, kot zvesti služabnik cesarja in Boga ter se izognil vseh nadaljnjih nadlog in križev, ki nas še čakajo.

Edino upanje nas ostalih še je: „Na veselo svidenje nad zvezdami!“ Tam se bomo vsi enkrat združili ter se pogovorili, kako smo v Karpatih in v Galiciji Moskale pretepali. Mi „Prleki“ imamo izvanredno zgodovino iz te vojke. Mi, ki nam je neusmiljena smrt vendar prizanesla, se držimo krepko in trdno kakor železo. Kljub vsem težavam si večkrat privoščimo dom če šale.

Moskale smo pregnali že skoraj na mejo in deloma čez mejo. Sedaj nam drugega ne manjka, kakor prleški „ajdovi krapci“. Pristrane pozdrave vsem „Gospodarjevim“ bralcem pošiljajo še živeči Maropoljci! Na skorajšo svidenje! Dragotin Novak, četovodja; Jožef Slavič, četovodja; Alojz Štuhar, četovodja; Janko Prelog, četovodja; Jožef Hvalene, korporal; Frano Stanjko; Jurij Trop.

Z bičem nad Ruse.

Martin Fras, doma od Sv. Jakoba v Slov. goricah, nam piše dne 10. julija s severnega bojišča:

Skoro bo minulo leto dni, odkar se nahajam na bojnem polju. Štiri mesece od začetka vojne sem se nahajal zmiraj v bojni črti. Prvi dan, dne 26. avgusta, sem ustrelil več sovražnikov. Sovražnik je po številu veliko močnejši kot mi. Njegove krogle so švigale kot čebele, kadar se rojijo. Ena krogla mi je pa zbrisala malo kože, več mi jih je predrla plašč, ki sem ga imel na torzistu, dve sem našel v torzistu, ki sta mi stregli po življenju. Ti dve še hrisnim za spomin. Grozovit boj se je vršil pri Grodeku, kjer sem bil v ognju neprestano pet dni. Naši slavni vojskovodje so tako odredili, da smo Moskale privabili v grozne Karpat. Tukaj smo ga držali celo zimo, da mu je veliko „panov“ zmrlilo. A ko je začela prepevati kukavica, smo vzeli bič v roke in tepli Ruse na desni, dragi pa na levi strani. Mi smo ga pa držali v sredini, tako, da nam ni ušel izpred oči. Sedaj se je „pan mo-kal“ podal v divji beg, da smo mu komaj sledili.

Veliko zdravov pošiljam vam, matere, žene in dekleta, ki prenašate doma veliko truda in težav. Pozdravljam tudi vse čitatele „Slov. Gospodarja“, katerega tudi jaz čitam vsako številko z velikim veseljem.

Pri sedanjem vročem poletnem času se priporoča vsaki hiši, da imajo v zalogi razkuževalno sredstvo. Opozorjamo na današnji inšert „Lysoform“.

Uradno določene cene za novo žito.

Za novo žito veljajo do nove žetve 1916 sledeče uradno določene cene (za 100 kg):

Pšenica in pira	rž	ječmen za pivovarstvo	drugi ječmen	oves	koruza	ajda
34 K	28 K	28 K	26 K	26 K	—	—

Ako se pšenica odzveje po vojno-žitnem prometnem zavodu, njegovem pooblaščenca ali od zavoda najetem mlinu ali skladišču pred 16. septembrom 1915, rž pred 16. avgustom 1915 in oves pred 1. oktobrom, se bo k gorej določenim cenam dal pridelek, kateri bo znašal pri 100 kg: 1. pri pšenici v času do 31. julija 1915 4 K, do 15. avgusta 3 K, do 31. avgusta 2 K in do 15. septembra 1 K; 2. pri rži do 31. julija 2 K, do 15. avgusta 1 K; 3. pri ovsu do 15. septembra 1 K. Za koruzo in ajdo se bodo cene še le pozneje določile.

Uradno določene cene za moko. Cesarska namestnica nam piše: Za moko veljajo sedaj v veletrgovini sledeče cene (za 100 kg): fina pšenična moka 68 K 00 v, pšenični zdrob 68 K 00 v, nemešana pšenična moka za kruh 58 K 00 v, nemešana pšenična moka za kruh 42 K, nemešana ržena moka 42 K 00 v, ječmenova moka 49 K 26 v, zdrob od činkvantine 70 K 80 v, moka za polento (iz činkvantine) 64 K 86 v, navadna koruzna moka 48 K 85 v, moka iz bele koruze 53 K 60 v, zdrob iz bele koruze 70 K 80 v. Cene veljajo za čisto težo, in sicer pri mlinih. V trgovini na drobno se smejo priracunati k tej ceni še stroški za pošiljanje (vožnjo) in drugi stroški, kakor tudi dobiček, ki je v trgovini z moko običajen.

Loterijske številke.

Gradec, dne 31. julija 1915:	35	68	52	64	76
Ljubljana, dne 24. julija 1915:	1	55	52	20	47

Vročina pred durmi!

Ob sedanjem času pametna gospodinja skrbno izbira jedila in pazi z dvojno pozornostjo na zdravje svoje družine. Z vsem računivši, če bi mogoče se le znala pojaviti kaka nalezljiva bolezen, ima redno veliko steklenico Lysoformovega desinfekcijskega sredstva v svoji hiši. Sigurna razkuževalna sila Lysoforma je potrjena po znanstvenih preiskovanjih profesorjev in zavodov n. pr. Löffler, Liebreich, Vas, Pertik, Proskauer, die Vestea, Tauszk, Vertun, Puhl, Pfeiffer, Ujhelyi, Perronito, Leir itd. Pazimo na to, da dobimo Lysoform v originalnih steklenicah ali posodah, na katerih se povsod nahajajo vinjete in papirni ovitki:

Dr. Keleti & Murányi
kemična tovarna v Ujpestu

kakor tudi varstvena znamka.

Vsebina steklenice:

g 100	250	500	1000	2 1/2 kg
-------	-----	-----	------	----------

Cena steklenice: K—90 180 310 5— 10—

Z ozirom na pričakovano večjo potrebo preskrbi se naj vsak pravočasno z Lysoformom.

Zanimivo knjigo „Zdravje in desinfekcija“ od nekega zdravnika, pošiljamo na željo vsakemu gratis in franko.

Dr. Keleti & Murányi

kemična tovarna v Ujpest-u.

460

Komil iz dežele ali prodajalca in s fant pošteni stariši, se sprejmejo takoj v trgovini s mesa in blagom pri trdnici J. Belina, Maselj pošta Podlehnik. Stajersko. 457

Pri španstvu občine Jurkloster se odda tajniška služba. Vstop takoj. Ponudbe na španstvo Jurkloster. 464

Dva organista iščeta mesta. Ponudbe na naslov „Neodnena 33“ postrest. Gradec. 465

Kupim sadje,

vsako količino naravnost od producentov. Oskrbim saboje itd. eventualno tudi sam. Sem tudi dober plačnik za jajca, maslo, perutnino itd. Ponudbe na Rajmund Zwinnert, Dunaj XVIII. Sternwartstrasse 11. 469

Prijetno stanovanje v Mariboru, 10 minut od stolne cerkve se da takoj v najem. Lepo stanovanje s drema, na željo s tremi sobami in del vrta, posebno primerno za pensioniste, tretja soba se da tudi posebej v najem posetiti osebi, natančneje in naslov se izve iz prijaznosti v Ancen-grubejevi ulici št. 7 na Koroški cesti nasproti št. 99. Hiša je na samem stoječa brez drugih strank in otrok. Torej prav mirna. Se lahko ogleda v sak danpopoldne. 422

Organist in cerkovnik, 52 let star, toraj vojaščinu prost, Ceciljansko izučen, s jake lepimi sprčevali, oženjen, želi sredi avgusta t. l. službo spremeniti. Naslov v upravnistvu. 449

Suhe gobe, rižol, vinski kamen ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi vrste vroče kupi veletrgovina Anton Kolenc, Celje Graška cesta št. 22. 450

Prodajalke se sprejmejo v trgovini manufakturnega blaga, Worsche, Maribor, Gosposka ulica. 454

Priden komil se takoj sprejme pri Janesu Toplak, trgovina Juršinci pri Ptuj. 447

Dobra kuharica in varčna gospodinja, ki služi že 7 let v župnišču ter vajena vsakega dela, želi službo spremeniti v župnišču na deželi. Naslov pove upravnistvo pod št. 448. 448

Tesarje in zidarje sprejme v stalno delo in za dobro plačilo stavbeni mojster Julij Glaser Maribor (Mellinghof.) 444

Vino in sadje kupim vsako poljubno množino Julij Glaser, stavbenik Maribor, (Mellinghof.) 445

„Solzna Avstrija.“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 50 vinarjev novih in neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj štiri nove krasne pesmi: I. „Solzna Avstrija“, II. in III. „Slovo in ločitev“, „Blagor mu v tui zemlji!“ in IV. „Godci svetovnega plesa“. Naroduje e pri Mat. Relec pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. via Ptuj Staj. 440

Sprejme se takoj izveštan trgovski pomočnik in učenc iz poštnice ali v trgovini s mesa in blagom Franc Seršen, Ljutomer. 463

Učenca, veččega obeh deželnih jezikov, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina manufakturnega blaga Worsche, Maribor Gosposka ulica. 465

Za kasirko in prodajalke se sprejme gospodinja s primerno šolsko izobrazbo, s lepo pisavo, ki je večča obeh deželnih jezikov, v trgovini manufakturnega blaga Worsche, Maribor, Gosposka ulica. 466

Sprejme se učenc na lecionarstvo in en hlapec pri g. Dohak, lečar Maribor. 474

Cerkovnik in organist — rokodelce iščem stalne službe. Naslov v upravnistvu pod šte. 485.

Svetovna vojska

dokazuje jasno, da samo oni zamore prenašati skoraj nedolovske napore, ki ostane trezan. Zato zahtevajte v vsaki gostilni kot pijajo izvrstne ljetomerske pokačice. Feder Kukovec, tvornica pokalic in sodavice, Ljutomer. 811

Kapim peesstvo na deželi. Ceno in koliko posestvo meri naj se mi nanašati, ali tudi menjam za svojo hišo, ki je blizu železniške tovarne. Naslov na „F. S.“ upravnistvo Slov. Gosp. 467

Aleksander Vaupotič, mesar v Ljutomeru, sprejme takoj mesarskega učenca in boljše hiše. 466

Organist in cerkovnik, s dobrimi sprčevali, prost vojaščinu, ter ob enem tudi posojilniški tajnik, ki deluje pri večji posojilnici, ter zmožen voditi posojilniško knjigovodstvo, želi spremeniti primerno službo. Cenjeno ponudbe na upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pod „Tresnost“ šte. 492.

Jajca, surovo maslo, smetana.

Kupujem primas sveža jajca, čajno maslo, maslo za kuho in smetano. — Dopisi z navedbo cen na trgovino z jajci in maslom Tereze Hinterberger, Dunaj XII, Schönbrunnerstrasse šte. 196. 441

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, veis-aromatizirana, izdatna in štedilna. 6 kg poskusna vreča 11 K franko po povzetju. Pol kilograma veleprima najfinjši čaj K 2:20 oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tisabogdan 496, Ogrsko. 278